

Planinske zveze zahtevajo protokol o izvajanju Alpske konvencije na področju vode

Ob mednarodnem letu celinskih voda, ki ga je v letošnjem letu razglasila OZN, so pooblaščenca za varstvo narave pri planinskih zvezah na seji mednarodnega združenja planinskih zvez vseh alpskih držav Club Arc Alpin zahtevali pripravo protokola o izvajanju Alpske konvencije na področju vode.

[Več na strani 2](#)

Evropska zveza za tla o varstvu zemljišč v mestnih regijah

Na 2. letni konferenci Zveze za tla evropskih mest in občin (European Land and Soil Alliance - ELSA), ki je potekala na začetku aprila, so širši javnosti prvič predstavili projekt trajnostnega poselitvenega razvoja z naslovom "Zemljišča v mestnih regijah", ki se izvaja v okviru INTERREGA IIIB. Tema projekta je razvoj postopka za vrednotenje zemljišč v alpskih mestih in občinah in prenos le-tega v postopke lokalnega in regionalnega načrtovanja.

[Več na strani 3](#)

Poletna akademija CIPRE: biotska raznovrstnost kot tema osrednjega seminarja

Osrednji seminar letošnje poletne akademije „Žarišče Alpe“, ki jo organizira CIPRA, bo posvečen biotski raznovrstnosti. Seminar bo potekal od 20. do 22. avgusta v Schaunu v Lihtenštajnu, zagotovljeno bo tudi simultano prevajanje v francoskem, italijanskem in nemškem jeziku. Udeleženci bodo v treh tematskih sklopih preučevali povezave med biotsko raznovrstnostjo na območju Alp ter kmetijstvom in gozdarstvom.

Uvodni del bo namenjen splošni obravnavi biotske raznovrstnosti na območju Alp: predmet razprave bodo njene funkcije in ogroženost, biotska raznovrstnost v okviru razprave o določanju vrednot, gorovja kot habitatni »otoki«, krizna območja biotske raznovrstnosti v Alpah. Drugi tematski sklop bo obravnaval soodvisnost kmetijstva in biotske raznovrstnosti (raznolikost rabe zemljišč v Alpah, Alpe kot središče pestrosti rastlinskih in živalskih vrst, kmetijska politika in raba zemljišč, neposredno trženje). V tretjem sklopu pa bo beseda tekla o povezavah med gozdarstvom in biotsko raznovrstnostjo (pomen gozdarstva za biotsko raznovrstnost, vpliv gozdarstva na spreminjanje biotske raznovrstnosti, raznovrstnost dreves v gozdu ter gozdarstvo in turizem). Na okrogli mizi bodo za posamezne teme predstavljeni že uresničeni primeri iz prakse.

Osrednjega seminarja, ki ga bo v sodelovanju s švicarskim Forumom za biotsko raznovrstnostjo in CIPRO organiziral Zvezni inštitut za raziskovanje gozda, snega in krajine iz švicarskega Birmensdorfa, se lahko udeležijo vsi, ki jih ta vprašanja zanimajo. Nekaj mest je še prostih, prav tako pa se je še vedno mogoče prijaviti na osnovni tečaj poletne akademije.

Udeleženci akademije bodo ob zaključku imeli možnost, da izvedejo štiritedenski projekt, ki bo posvečen biotski raznovrstnosti v povezavi s kmetijstvom in gozdarstvom. Organizacijo bosta prevzela Urad za prostorski razvoj in Natur Renat iz lihtenštajnskega Schaana.

Zaradi finančne podpore, ki jo je zagotovil sklad MAVa za varstvo narave, bo tako CIPRI omogočeno, da bo poletno akademijo priredila že šestič zapored.

Nadaljnje informacije so objavljene na spletnem naslovu <http://www.cipra.org/de/fr/it>.

Vsebina

Poletna akademija CIPRE: biotska raznovrstnost kot tema osrednjega seminarja

[1](#)

Planinske zveze zahtevajo protokol o izvajanju Alpske konvencije na področju vode

[2](#)

Čezalpski promet se bo v prostem času in času počitnic še povečal

[2](#)

Alpe v vlogi sistema zgodnjega opozarjanja na posledice podnebnih sprememb

[2](#)

Začel se je Avstrijski dialog o gozdovih

[2](#)

Evropska zveza za tla o varstvu zemljišč v mestnih regijah

[3](#)

Avstrija: tirolska krajina se spreminja

[3](#)

Največje gorsko zavarovano območje v poljskih Karpatih certificirano

[3](#)

Švicarska pobuda nasprotuje jedrski energiji in se zavzema za demokracijo

[3](#)

O tem in onem

[4](#)

Prireditve

[4](#)

Planinske zveze zahtevajo protokol o izvajanju Alpske konvencije na področju vode

Ob mednarodnem letu celinskih voda, ki ga je v letošnjem letu razglasila OZN, so pooblaščenca za varstvo narave pri planinskih zvezah na seji mednarodnega združenja planinskih zvez vseh alpskih držav Club Arc Alpin (CAA) zahtevali pripravo protokola o izvajanju Alpske konvencije na področju vode.

Izdelani protokol o vodi bi zapolnil pomembno vrzel na področju varstva Alp, saj bi samo tako lahko žičničarski industriji preprečili, da bi dosegla omilitev predpisov o varstvu ledenikov, ki so vir številnih alpskih vodotokov. Zaradi stalnega segrevanja podnebja namreč številni smučarski kraji upajo, da bodo smučarski turizem lahko ohranili, če bodo v ta namen izkoristili ledenike. Zahtevo po izdelavi protokola o vodi je izrazila tudi CIPRA, podprl pa jo je tudi avstrijski minister za okolje Josef Pröll.

Udeleženci konference CAA so pogodbenice Alpske konvencije pozvali, da čim prej ratificirajo manjkajoče protokole. Pri uresničevanju protokolov je prevladalo mnenje, da so prednostna področja promet, turizem, razvoj podeželskega prostora in hribovsko kmetijstvo. Več pozornosti pa bo treba posvetiti tudi seznanjanju javnosti s pomenom Alpske konvencije. Vir in nadaljnje informacije na spletnem naslovu: Club Arc Alpin, 8. 4. 2003; <http://www.alpenverein.de/news/more.php?id=269> (de)

Čezalpski promet se bo v prostem času in času počitnic še povečal

Promet, ki se odvija čez Alpe v prostem času in času počitnic, ostaja še vedno zelo priljubljen način potovanja, se glasi eno od spoznanj raziskave čezmejnega in čezalpskega potniškega prometa v letu 2001, ki jo je opravil švicarski Zvezni urad za prostorski razvoj.

Štiri od petih potovanj prek Alp sodijo v kategorijo t.i. prostočasnih ali počitniških potovanj. Dnevno prestopi švicarske meje več kot milijon oseb, prek Alp pa dnevno potuje 73.000 potnikov. Prek najpomembnejših švicarskih prelazov Gotthard, San Bernardino, Veliki sv. Bernard in Simplon se je leta 2001 vsak dan prepeljalo povprečno 58.656 oseb s 26.766 osebnimi vozili, to pa v primerjavi z letom 1996 ustreza 14-odstotnemu povečanju števila osebnih vozil. Glede na namen potovanja izstopa intenzivna rast prometa v času počitnic: v letih od 1996 do 2001 se je obseg cestnega prometa povečal z 38 % na 49 %, obseg železniškega prometa pa s 33 % na 44 %.

Raziskavo so opravili Zvezni uradi za prostorski razvoj, Zvezni urad za ceste in Zvezni urad za promet.

Vir in nadaljnje informacije na naslednjih spletnih naslovih:

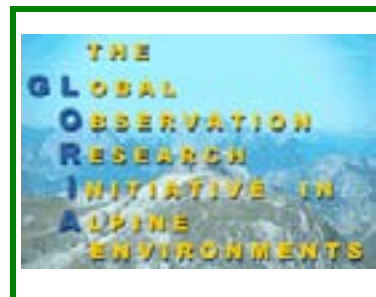
<http://www.are.admin.ch/are/de/medien/mitteilungen/01927/index.html> (de)

Alpe v vlogi sistema zgodnjega opozarjanja na posledice podnebnih sprememb

Od 10. do 12. aprila je v Chanii na grškem otoku Kreta potekala zaključna konferenca projekta GLORIA-Europe (Global Observation Research Initiative in Alpine Environments), ki ga financira Evropska unija. V zaključni fazi projekta, ki je trajal 31 mesecev, so raziskovalci iz 18 evropskih gorskih regij predstavili rezultate, do katerih so prišli pri raziskovanju biotske raznovrstnosti in temperature tal vzdolž višinskih gradientov v visokogorju. Ena od partneric, ki sodeluje pri projektu, je tudi CIPRA.

Sinteza rezultatov, ki so jih ugotovili pri izvajanju raziskav na 72 poskusnih površinah, bo objavljena v prihodnjih mesecih. Omrežje GLORIA je namreč sistem zgodnjega opozarjanja na pojav sprememb biotske raznovrstnosti v visokogorskih ekosistemih, ki jo ogroža segrevanje podnebja. V okviru projekta bo izdelana tudi obsežna primerjalna baza podatkov za ugotavljanje dolgoročnih sprememb biotske raznovrstnosti in pripravo osnutkov scenarijev, ki bi predvideli razvoj teh sprememb v prihodnje.

Več informacij na spletnem naslovu: http://www.gloria.ac.at/res/gloria_europe/final_meeting/ko_submain.cfm (en)

Začel se je Avstrijski dialog o gozdovih

V Avstriji so vsi, ki delujejo na področju gozda, zlasti še lastnike gozdov, predstavnike lesne industrije, lovce, turistične delavce ter okoljevarstvenike, pozvani k sodelovanju v odprtem dialogu, ki bo potekal v smislu gesla "Gozd je naša skupna skrb". Rezultati pogovorov o gozdu bodo kasneje upoštevani v nacionalnem programu o gozdovih. "Na nove izzive se je treba odzvati z novimi instrumenti," je izjavil minister Josef Pröll na uvodni prireditvi v okviru Avstrijskega dialoga o gozdovih.

Skorajda polovico avstrijske države pokrivajo gozdovi, od tega veljata dve tretjini za sonaravne gozdove. Poleg turizma je lesno in gozdno gospodarstvo tisto najpomembnejše področje, ki Avstriji prinaša največ »deviz«. Gozd je izpostavljen novim izzivom ter nevarnostim, ki jih prinašajo podnebne spremembe, a tudi močna mednarodna konkurenca v gozdarskem sektorju. Kot pravi Pröll, naj bi dialog o gozdu prispeval praktične in sonaravne rešitve, ki bodo upoštevale različne interese in vidike, kot so varstvo tal, vode in podnebja, vlogo gozda kot rekreacijskega področja in pridobivanje surovin. Na evropski ravni se bodo pristojni ministri sestali na Dunaju od 28. do 30. aprila in razpravljali o ukrepih za trajnostno gospodarjenje z gozdovi v Evropi.

Vir: Zvezno ministrstvo za kmetijstvo in gozdarstvo, okolje in vodno gospodarstvo, 9. 4. 2003. Več informacij na spletnem naslovu: <http://www.walddialog.at> (de)

Evropska zveza za tla o varstvu zemljišč v mestnih regijah

Na 2. letni konferenci Zveze za tla evropskih mest in občin (European Land and Soil Alliance - ELSA), ki je potekala na začetku aprila, so širši javnosti prvič predstavili projekt trajnostnega poselitvenega razvoja z naslovom "Zemljišča v mestnih regijah", ki se izvaja v okviru INTERREGA IIIB. Tema projekta je razvoj postopka za vrednotenje zemljišč v alpskih mestih in občinah in prenos le-tega v postopke lokalnega in regionalnega načrtovanja.

Konferenca je potekala pod geslom "Varstvo tal proti rabi zemljišč – izziv za občine". Upravljanju z zemljišči v mestnih regijah pa je posvečena tudi marčevska številka informativnega biltena ELSE, kjer so med drugim opisani primeri čezmejnega sodelovanja območij v Alpah s sosednjimi območji.

Vir in nadaljnje informacije na spletnem naslovu: <http://www.bodenbuendnis.org> (de)

Avstrija: tirolska krajina se spreminja

Tirolska kulturna krajina doživlja proces intenzivne preobrazbe, ugotavlja raziskava, ki jo je opravil oddelek za varstvo okolja pri tirolski deželni vladi. Na podlagi inventarizacije kulturne krajine je bil izdelan kartografski prikaz tirolske krajine v elektronski obliki, ki med drugim obravnava vprašanja, ki poskušajo ugotoviti, kako in s kakšno hitrostjo se spreminja krajina na Tirolskem ter kaj danes še spominja na krajino, ki so jo oblikovali naši predniki.

Karta prikazuje, kako je krajina, ki jo je "ustvarila" kmečka roka, v preteklih petdesetih letih spremenila svojo podobo. Tradicionalna kmetijska krajina na Tirolskem vedno bolj izginja in tako lahko ugotavljamo, da je le še 25 odstotkov kulturne krajine ohranilo podobo iz leta 1950.

Hannes Gschwentner, referent za okoljske zadeve pri tirolski deželni vladi, ocenjuje obstoječe stanje kot zaskrbljujoče, obenem pa upa, da bo inventarizacija kulturne krajine zaustavila proces spreminjanja krajine. Spoznanja raziskave povezuje z jasno politično zahtevo: „Prostorsko urejanje na Tirolskem potrebuje trajnostne zasnove za nadaljnji razvoj našega poselitvenega prostora (...). Istočasno pa nam mora v deželni vladi postati jasno, da naša dolžnost ni le varovati naš dragoceni naravni prostor, (...) temveč tudi ohraniti našo tradicionalno kmetijsko kulturno krajino.

Vir in nadaljnje informacije na spletnem naslovu: <http://www.tirol.gv.at/themen/umwelt/naturschutz/kl1.shtml> (de)

Največje gorsko zavarovano območje v poljskih Karpatih certificirano

Pred kratkim je Svetovni sklad za varstvo narave (WWF) Narodni park Bieszczady sprejel v mrežo zavarovanih območij (PAN). Park obsega skorajda 30.000 ha in je največje gorsko zavarovano območje na Poljskem; v njem živijo najpomembnejši veliki sesalci in plenilci, značilni za to območje, npr. bizoni, rjavi medvedi in volkovi. Kar 80 odstotkov površine porašča gozd.

K mednarodni mreži zavarovanih območij PAN (Protected Area Network) lahko pristopijo zavarovana območja, ki varovanje naravne krajine združujejo z izvajanjem trajnostnega turizma. Certificiranje zavarovanih območij v okviru mreže PAN naj bi postalo priznано na celotnem območju Evrope. Doslej je bil v Evropi ta status podeljen trem narodnim parkom, za pridobitev statusa pa kandidira še devet zavarovanih območij, med katerimi je tudi Triglavski narodni park v slovenskih Alpah.

Vir in nadaljnje informacije na spletnem naslovu: <http://panparks.apd.hu> (en)

Švicarska pobuda nasprotuje jedrski energiji in se zavzema za demokracijo

Istočasno s pripravami na izvedbo ljudskih iniciativ „Elektrika brez atomov“ in „MoratoriumPlus“, o katerih bodo prebivalci odločali 18. maja, se v Švici krepijo tudi dejavnosti proti jedrski energiji.

Ker novi zakon o jedrski energiji občinam oziroma kantonom ne priznava pravice do soodločanja pri izbiri lokacij za odlagališče jedrskih odpadkov, se je 188 občin združilo v odbor, ga poimenovalo „188 krajev soodloča“ ter postavilo zahtevo, da se jim ponovno prizna omenjena pravica. Občine podpirajo obe iniciativi, ki zahtevata uveljavitev omenjene pravice do soodločanja. Vseh 188 občin, porazdeljenih po celotnem ozemlju Švice, je namreč Nacionalna zadružna organizacija za skladiščenje jedrskih odpadkov uvrstila na spisek občin, ki bi lahko bile določene kot morebitne lokacije za skladiščenje jedrskih odpadkov.

24. aprila se je medijem predstavil odbor za iniciativo „MoratoriumPlus“, ki ga sestavljajo politiki, znanstveniki in podjetniki. Člani odbora v omenjeni pobudi vidijo veliko priložnost, ki se ponuja gospodarstvu. Če bo referendum uspel, se bo odvisnost Švice od jedrske energije zmanjšala.

Viri in nadaljnje informacije na spletnih naslovih: <http://www.188orte.ch> (de), <http://www.moratoriumplus.ch> (de)

Ročna košnja na Tirolskem postaja vse bolj redka

© G. Mader

O tem in onem

Protokoli Alpske konvencije tik pred ciljem

23. aprila je ministrski svet v Parizu sprejel osnutek zakona o ratifikaciji vseh protokolov Alpske konvencije, ki jih Francija še ni ratificirala. Osnutek morata sedaj odobriti še obe parlamentarni zbornici. Pričakujemo lahko, da bo zakon ratificiran še v letošnjem letu. Informacije: <http://www.premier-ministre.gouv.fr/fr/p.cfm?ref=381#1> (fr)

Objavljena publikacija Urejanje prostora na območju Alp

Izšel je zbornik „Urejanje prostora na območju Alp“. Nastal je na podlagi izsledkov istoimenske konference, ki jo je v okviru mednarodnega leta gora organizirala Delovna skupina Zvezne dežele Bavarske pri Akademiji za raziskovanje prostora in deželno prostorsko načrtovanje. Publikacija obravnava naslednje tematske sklope: razvoj alpskega prostora z demografskega vidika, poselitveni razvoj, turizem in razvoj prometa, pomen Alpske konvencije ter naloge prostorskega urejanja na območju Alp na Bavarskem in v Avstriji.

Informacije in vir: <http://www.arl-net.de/neuersch> (de)

Raziskava o točnosti satelitskih podatkov o pokrovnosti in rabi tal v alpskem prostoru

V zadnji številki informativnega biltena za raziskovalno področje krajine (št. 56/2003) je švicarski Zvezni inštitut za raziskovanje gozda, snega in krajine (WSL) objavil raziskavo o uporabnosti oz. ustreznosti podatkov MODIS Land Cover ter drugih satelitsko skeniranih podatkov pri vrednotenju vprašanj, pomembnih za krajino na alpskem območju. Podatki MODIS Land Cover so informacije o spreminjanju videza krajine. Segajo prek meja posameznih držav in imajo obliko dvodimenzionalne strukture, zagotavlja pa jih satelit NASE za daljinsko zaznavanje TERRA-EOS, ki se uporablja za opazovanje stanja okolja. Raziskava vsebuje primerjavo različnih satelitskih podatkov o pokrovnosti in rabi tal s podatki, pridobljenimi na terenu pri gozdni inventuri v petih alpskih državah. Kot je pokazala raziskava, so podatki MODIS Land Cover ustrezni za spremljanje stanja na večjih površinah. Za spremljanje specifičnih razmer v alpskem prostoru pa je potrebno nadaljnje prilagajanje rezultatov, ki jih nudijo sateliti. Vir in nadaljnje informacije na spletnem naslovu: <http://www.wsl.ch/land/infoblatt> (de)

Turistična zveza Slovenije poudarja pomembnost ekoturizma

Turistična zveza Slovenije (TZS) je izdala posebno brošuro, s katero želi poudariti pomen, ki ga ima razvoj ekoturizma v Sloveniji. V brošuri zveza predstavlja načrte in zasnove za to področje, ki so v skladu s strategijo Svetovne turistične organizacije. V TZS ugotavljajo, da slovenska podjetja in območne turistične organizacije v svojih razvojnih programih v vedno večji meri upoštevajo kriterije za ohranjanje okolja. V prihodnje namerava TZS okrepiti sodelovanje s Hrvaško kakor tudi s slovensko manjšino v Avstriji, Italiji in na Madžarskem. Prav tako želi izboljšati informacijsko dejavnost ter druge storitve. Krepitev sonaravnega turizma je tudi načelo 6. člena Protokola o izvajanju Alpske konvencije na področju turizma. Vir: Slovenska tiskovna agencija (STA), 7. 4. 2003

Prireditve

2. informativni dnevi: **Obnova starih stavb (Réhabilitation du bâtiment ancien)**. Lausanne (Švica), 2. - 3. 5. 2003. Zgodovinski muzej. Predavanja, ogled razstave in ekskurzija. Nadaljnje informacije na spletnem naslovu: http://www.alpmedia.net/pdf/batiment_ancien.pdf (fr), http://www.regart.ch/web/search/index.asp?search=true&id_man=48879 (fr)

Jadranje od Lausanne do Ženeve: **SWISS TOPtoTOP FINALE in začetek TOPtoTOP Global Climate Expedition**. Lausanne (Švica), 10. - 11. 5. 2003. Akcija za boljše razumevanje narave in proti podnebnim spremembam. Nadaljnje informacije na spletnem naslovu: <http://www.alpmedia.net/pdf/toptotop.pdf> (de), <http://www.toptotop.org> (de/en)

Predavanje: **Z udeležbo javnosti in omrežji prihodnosti naproti. Nove zasnove trajnostnega regionalnega razvoja v alpskem prostoru**. Dunaj (Avstrija), 20. 5. 2003. Organizator: Avstrijsko geografsko društvo. Nadaljnje informacije na spletnem naslovu: <http://www.univie.ac.at/geographie/oegg/veranstalt/home/vortrag.html> (de)

1. zermattski kolokvij: **Biosferni rezervati (Les réserves de biosphère)**. St. Martin (Švica), 22. - 23. 5. 2003. Organizator: Association des Patrimoines Alpains. Nadaljnje informacije na spletnem naslovu: <http://www.unige.ch/ia/annonces/Clivaz/Zermatten.html> (fr)

Kongres: **Usklajeno upravljanje v zavarovanih gorskih območjih (La gestion concertée dans les espaces naturels protégés de montagne)**. Mirabel (Francija), 22. - 23. 5. 2003. Organizira: Laboratoire Territoires-Environnements Montagnards et Métropolitains-Organisations. Nadaljnje informacije na spletnem naslovu: <http://iga.ujf-grenoble.fr/teo/contenu/actu.htm> (fr)

Strokovna konferenca o **strategiji trajnostne prometne politike za gorska območja**. Altdorf (Švica), 28. 5. 2003. Organizator: Švicarska delovna skupnost za gorska območja (Schweizerische Arbeitsgemeinschaft für die Berggebiete). Nadaljnje informacije na spletnem naslovu: <http://www.sab.ch/actual.htm> (de)

Antiglobalizacijsko srečanje: **1. Austrian Social Forum**. Hallein (Avstrija), 29. 5. - 1. 6. 2003. Nadaljnje informacije na spletnem naslovu: <http://www.socialforum.at/sf> (de)